

НОВИНИ

Закорювали туї саєної просто в землю: на Хорюватщині поїхалими про підозру працівників агропідприємств

28 ЛИПНЯ 2024

Оперативна інформація щодо російського вторгнення станом на 16.00 28.07.2025

28 ЛИПНЯ 2024

Передавала спецслужбам РФ дані про власного сина-військового та готувала теракт: жителям Хмельниччини загрозило до 15 років

28 ЛИПНЯ 2024

Звільтували, а потім убави жінку в Бучі: двом російським окупантам повідомлено про підозру

28 ЛИПНЯ 2024

Кремлівський «Пут» почав перекладати відповідальність за війну проти України на депутатів Держдуми і громадян РФ

28 ЛИПНЯ 2024

Італією 20 років водив туристів до «давнього афінитету», який сам збудував

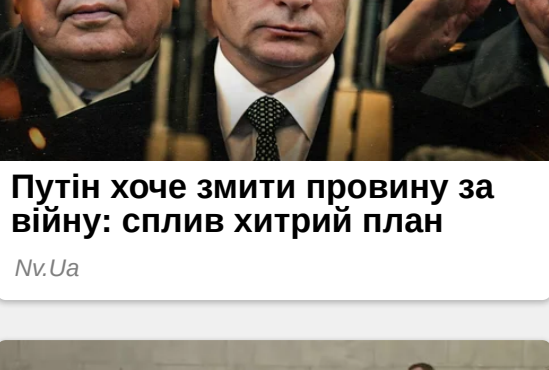
28 ЛИПНЯ 2024

Скільки рибки можна наловити без штрафу: пам'ятка для рибалки

28 ЛИПНЯ 2024

РЕКЛАМА

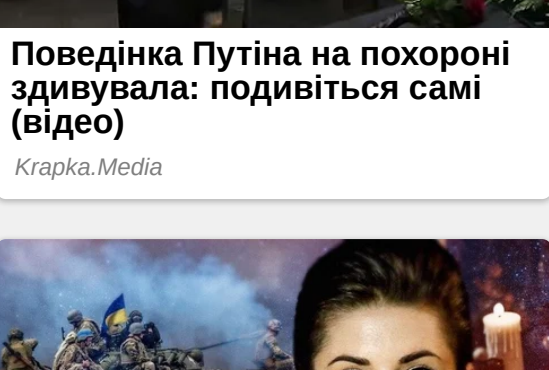
НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

Путін хоче змити провину за війну: спливі хитрий план

Поведінка Путіна на похороні здивувала: подивіться самі (відео)

Що буде з окупованими територіями? Екстраєнс вразила країну!

ВІЙНА З РФ / ГОЛОВНЕ

Тактика випаленої землі: як міжнародна спільнота документує систематичні воєнні злочини Росії

PUBLISHED 28 ЛИПНЯ 2024

Систематичні удари по цивільній забудові українських міст залишаються ключовим елементом російської стратегії терору, спрямованої на злам спротиву населення. Зруйнувавши понад 281 тисячу житлових будинків від Маріуполя до Бахмута, Росія знову намагається виправдати масові убивства цивільних байками про «військові цілі». Поки українські правоохоронці розслідують понад 146 тисяч кримінальних проваджень, на статтю про порушення законів та звичаїв війни, Міжнародний кримінальний суд і майбутній Спецтрибунал формують правове підґрунтя, щоб кожен російський генератор злочинних наказів опинився на лаві підсудних.

З 2014 року російські загарики принципно обстрілюють цивільні житлові будинки українців, вбиваючи мирних людей. Відповідно до українського та міжнародного законодавства, такі дії вважаються воєнним злочином і караються найвищою мірою – довічним позбавленням волі. Видання **Східний Варіант** розповідає, скільки житлових будинків РФ зруйнувала за час збройної агресії, як в Україні та світі розслідують ці злочини та чи поєнуєть відповідальність винні

Понад 281 тисяча зруйнованих та пошкоджених житлових будинків унаслідок збройної агресії РФ

Завдавати ударів по цивільній інфраструктурі, зокрема житлових будинках, невіддільна частина воєної стратегії російської федерації. Такі випадки вже масово фіксували під час війни в Афганістані, Чечні, Грузії. Як наслідок – тисячі загиблих та скалічених життів, зруйновані будинки, лікарні, школи. Україна не стала винятком.

В Україні обстріли житлових будинків росія практикує ще з 2014 року. Назавжди увійшли в історію трагічні обстріли Слов'янська та Краматорська 10 лютого 2015 року, Маріуполя 25 січня 2015 року. Зайшло, що той рік військові відкидали звинувачення, намагаєлас перекласти провину на українських захисників і розповсюджувала про це фейки.

Наслідки російських обстрілів цивільних будинків у Маріуполі навесні 2022 року. Дарюва фото: МВС, Україна

Після початку повномасштабного вторгнення росія перейшла до відкритого терору мирного населення України. З першого дня воєної війни ворог обстрілює житлові будинки з усіх видів зброї – від артилерії та реактивних систем залпового вогню до авіації, крилатих та балістичних ракет. Кожен такий удар російська влада намагаєлас виправдати традиційною тезою про нібито нерушимість українських військових або військовий інфраструктури. Саме цим пояснювали обстріли житлових кварталів, хоча в багатьох випадках жертвами ставали цілі родини, а єдиними «військовими об'єктами» були їхні домівки.

Міста, які віддалені від лінії фронту, РФ обстрілює балістичними ракетами, які досягають цілей за лічені хвилини. За той час населення не встигає навіть дістатися укриття, що призводить до численних жертв.

Навесні 2022 року увесь світ шокувало блокування російською армією Маріуполя. Оточені міста, саодати РФ цілодобово стріляли в житлові будинки та цивільну інфраструктуру. Через це під час боїв, за різними оцінками, загинуло від 20 до 100 тисяч осіб. У місті було знищено 929 багатоквартирних та 4190 приватних будинків, пошкоджено 1207 багатоквартирних та понад 25000 приватних будинків, що складає понад 90 % від загального числа житлової забудови міста.

«Усі інформації про обстріли житлових кварталів, у тому числі про загиблих та поранених цивільних осіб наведено 2022 року, була передана виконавчим комітетом Маріупольської міської ради до правоохоронних органів України. Також комітет продовжує збирати, опрацьовувати та маршалити до правоохоронних органів інформації щодо обстрілів житлової забудови міста Маріуполя, у тому числі відомості про загибелі та поранення цивільних осіб. Наразі мешканці Маріупольської громади можуть повідомити про вчинення злочинів РФ, затовнивши відповідну форму на вебпорталі *Marior Justices*, – повідомляють у Маріупольській міській військовій адміністрації».

Наслідки російських обстрілів цивільних будинків у Маріуполі навесні 2022 року. Фото: Reuters

Загалом від початку повномасштабної війни в Україні пошкоджено або зруйновано понад 281 тисячу житлових будинків. Відносно правоохоронці відкрили понад 146 тисяч кримінальних проваджень за фактами обстрілів цивільної інфраструктури, зокрема житлових кварталів. Про це Східному Варіанту повідомили в Офісі Генерального прокурора.

За даними Офісу Генерального прокурора, у межах цих розслідувань уже встановлено, що внаслідок ракетних, авіаційних та інших ударів по цивільних об'єктах загинули понад 18 тисяч мирних жителів, ще понад 47 тисяч дістали поранення.

«Під час здійснення досудового розслідування кримінальних проваджень зазначеної категорії прокурори співпрацюють із міжнародними партнерами, зокрема міжнародним правовим фондом *Global Rights Compliance (GRC)* та консультативною групою з питань найтяжчих міжнародних злочинів *Atoscity States Advisory Group (ASAG)*. В окремих кримінальних провадженнях як спеціалісти залучаються *OSINT-дослідники міжнародних неурядових організацій, які створюють збірки, аналіз та документувано відомостей, що можуть бути використані як докази в кримінальному провадженні, – повідомляють в Офісі Генерального прокурора.*

Наслідки обстрілів цивільних будинків у Бахмуті. Фото з російським мовою

Покарати не лише виконавців, а й тих, хто ухвалював рішення про початок боїв, – одне з ключових завдань України на міжнародному рівні. Саме для цього країна просуває ідею створення Спеціального трибуналу щодо злочинів агресії. Паралельно Офіс Генерального прокурора співпрацює з міжнародними інституціями, прокуратурами та правоохоронцями держав-партнерів, щоб розслідування воєнних злочинів були дієвими, а тіні винуватців не уникнули відповідальності.

Міжнародне розслідування воєнного злочину РФ: чи є шансе притягнути винних до відповідальності? Думка правозахисника та експерта

Певна міжнародна робота з притягнення росіян до відповідальності за обстріли мирних людей уже ведеться. У березні 2024 року Міжнародний кримінальний суд **видав** ордери на арешт двох російських високопоставлених командувачів – Сергія Кобилаша та Віктора Соколова за злочини, скоєні в період цюнаємніше з 10 жовтня 2022 до щонайменше 9 березня 2023 року.

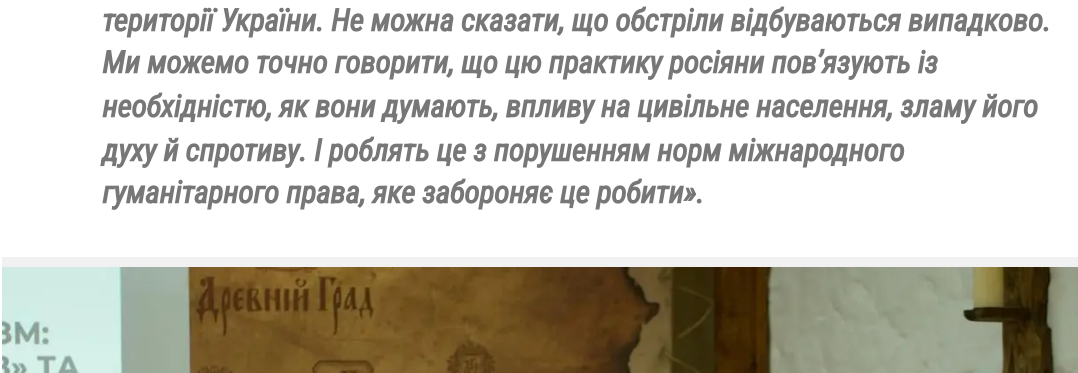
Сергій Кобилаш – генерал-лейтенант збройних сил росії, командувач дальньої авіації повітряно-космічних сил. Віктор Соколов – адмірал військово-морського флоту росії, командувач чорноморського флоту РФ. Обоє обвинувачують у воєнному злочині щодо нападу на цивільні об'єкти та заплідненні надмірний виладковій шкоді цивільним особам. Також їх звинувачують у злочинах проти людяності.

Сергій Кобилаш та Віктор Соколов. Фото з російської мови

Видачено ордеру Міжнародний кримінальний суд фактично визнає, що російські військовослужбовці, вчиняють воєнні злочини (або злочини) проти людяності стосовно цивільних та об'єктів цивільної інфраструктури в Україні. Про це зазначає адвокат, керуючий партнер АО «Амбрел» та експерт ГО «Медіаля» ініціатива за права людини з міжнародного гуманітарного права Андрій Яковлев:

«Кали ми говоримо про обстріли цивільної інфраструктури, то бачимо, що вони відбуваються на одній основі, за певним принципом, але по всій території України. Не можна сказати, що обстріли відбуваються випадково. Ми можемо точно говорити, що цю практику росіяни пов'язують із необхідністю, як вони думають, впливу на цивільне населення, злам його духу й спротиву. І роблять це з порушенням норм міжнародного гуманітарного права, яке забороняє цю роботу».

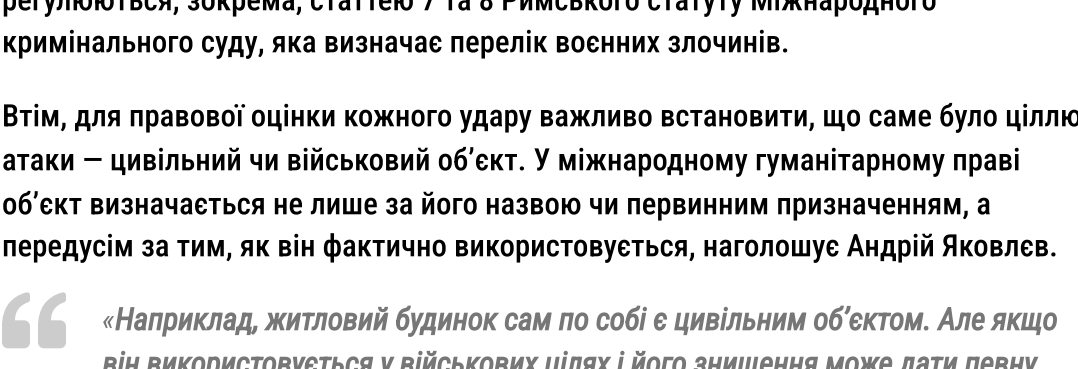

Андрій Яковлев. Фото з його сторінки у Facebook

Руйнування житлових будинків або об'єктів життєзабезпечення цивільного населення може розглядатися як воєнний злочин, а широкомасштабне й систематичне руйнування – як злочин проти людяності. Такі порушення регулюються, зокрема, статтею 7 та 8 Римського статуту Міжнародного кримінального суду, яка визначає перелік воєнних злочинів.

Втім, для правової оцінки кожного удару важливо встановити, що саме було цілю атакою – цивільний чи військовий об'єкт. У міжнародному гуманітарному праві об'єкт визначається не лише за його назвою чи первинним призначенням, а передусім за тим, як він фактично використовується, наголошує Андрій Яковлев.

«Наприклад, житловий будинок сам по собі є цивільним об'єктом. Але якщо він використовується у військових цілях і його знищення може дати певну військову перевагу, тоді правова оцінка може бути іншою. Варіаном навіть у такому випадку атака не є автоматично законною – необхідно оцінювати, чи була вона пропорційною і чи існувала можливість досягти військової мети без надмірної шкоди для цивільних», – пояснює експерт.

Зруйнована багатоквартирнка у Бахмуті. Фото з російським мовою

Якщо ж підтверджено, що під удар потрапив саме цивільний об'єкт – наприклад, житловий будинок, де не було військової присутності чи військового використання, – така атака має ознаки воєнного злочину, адже міжнародне право прямо забороняє навмисне спрямування ударів по цивільних об'єктах.

«Кали росія використовує зброю в великому масштабі й інтенсивно це, то це вже воєнні злочини. І ті військові, які збирають таку зброю, також заручаються, обирають маршрути та вреєстри дають команду, тутось вчиняють злочини. Важливо, на мій погляд, розслідувати саме якомога вищих посадових осіб, які віддають наказ. Бо саодати легко замінити. А той, хто генерує цю злочинну схему, не має залишатися осторонь. Вони несуть відповідальність за ці злочини, і їх треба шукати, тому що їхнє затримання може порушити цей ланцюг наказів», – розповідає Андрій Яковлев.

Зруйнована багатоквартирнка у Бахмуті. Фото з російським мовою

До того ж росія з 16 вересня 2022 року перестала бути стороною Європейської конвенції з прав людини. Відповідно, громадяни України не можуть подавати проти неї позови щодо порушення власних прав.

Саме тому зараз, всупереч волі Ради безпеки ООН, створюється міжнародний трибунал стосовно росії. Андрій Яковлев наголошує: Міжнародний кримінальний суд і далі розслідуватиме воєні злочини, злочини проти людяності та геноцид, вчинені з російського боку в Україні. А Спецтрибунал зосередить увагу на розгляді злочинів агресії.

Отже, створення різних механізмів міжнародного правосуддя є відповіддю на масштабні воєні злочини, скоєні росією. Процес розслідування та притягнення винних до відповідальності може бути тривалим, однак саме завдяки цьому навище політичне керівництво країни-агресорки не зможе уникнути покарання.

Авторка: Інга Павлій

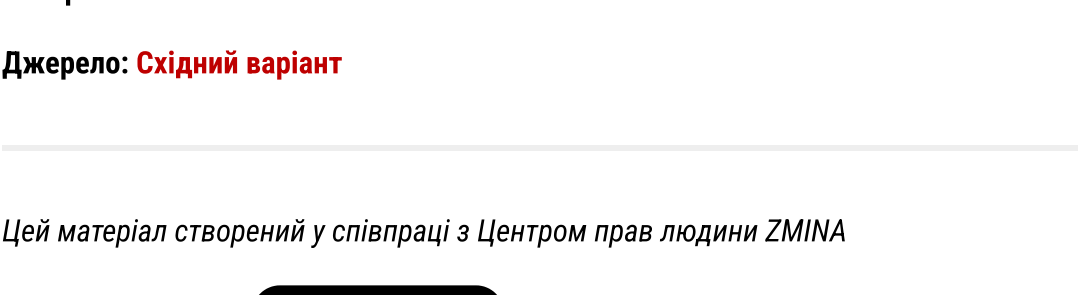
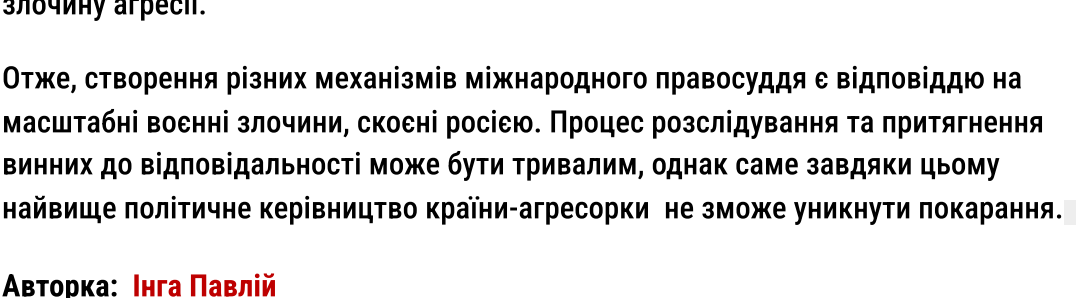
Джерело: **Східний варіант**

Цей матеріал створений у співпраці з Центром прав людини ZMINA

Поширити 0

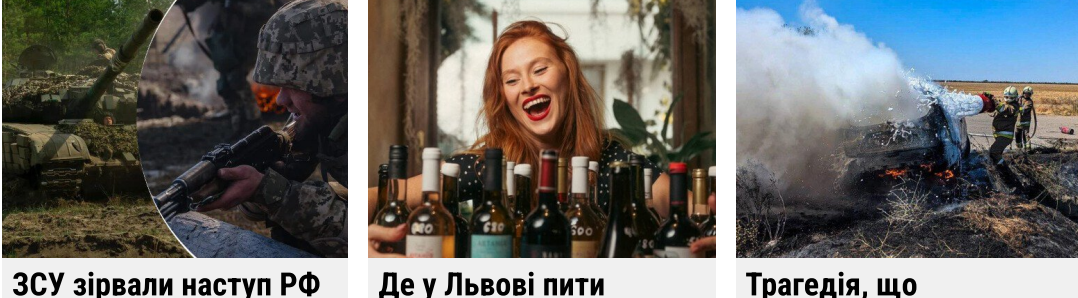
Х Опублікувати

Новини партнерів

Теги: війна з Росією, воєнні злочини, заїзства російських окупантів, обстріли мирного населення, правосуддя

YOU MAY ALSO LIKE...

Почему Украина проигрывает позиционную войну на Донбассе в 2019 году

Снарядный голод в ЗСУ 27 ВЕРЕСНЯ 2024

Чому з російського полону повернули мотлоха, який зупинився в Україні 10 ЧЕРВНЯ 2025